




APERIO

společnost pro zdravé rodičovství
Healthy Parenting Association

Výroční zpráva 2004



***Posláním sdružení Aperio
je zlepšovat postavení rodiny
ve společnosti.***



APERIO

APERIO – Společnost pro zdravé rodičovství

APERIO – Healthy Parenting Association

Truhlářská 20
110 00 Praha I
Czech Republic

telefon: +420 222 317 867

fax: +420 222 326 652

aperio@aperio.cz

www.aperio.cz

bankovní spojení: 300 338 353 / 0300

IČ: 265 282 15

Úvodní slovo	4
Kdo jsme	6
Činnost v roce 2004.....	10
Finanční zpráva za rok 2004	22
Poděkování	24
English Summary.....	III

Vážení přátelé,

rok 2004 byl pro občanské sdružení Aperio rokem kontaktů a partnerství. Po vnitřním rozvoji a stabilizaci v roce 2003 jsme měli sílu iniciovat v oblasti Porodnictví i Rodina a společnost nové aktivity. Ty postupně vedly k účasti na přípravě projektů v rámci iniciativy EQUAL i k ucházení se o prostředky ze strukturálních fondů EU. V obou těchto oblastech Aperio se svými partnery uspělo. Podpořeny byly naše projekty zaměřené na vzdělávání lektorů předporodní přípravy, na genderové audity ve firmách a zlepšení služeb pro rodiče v regionu Vysočina.

Počátkem roku jsme dokončovali lobbingové aktivity k zákonu o nelékařích (zlepšení postavení porodních asistentek v ČR) a uspořádali na toto téma demonstraci v Praze na Klárově. Sešlo se několik stovek aktivních rodičů a téma se těšilo značnému zájmu médií. Když naši snahu korunovala o čtyři měsíce později vyhláška Ministerstva zdravotnictví, která samostatnou činnost porodních asistentek umožňuje, byli jsme nadmíru spokojeni.

V květnu jsme zveřejnili aktualizovaného *Průvodce porodnicemi* na našich webových stránkách a intenzivně připravovali i verzi pro tisk. V té době jsme se radovali z aktivního a komunikativního přístupu zhruba jedné třetiny českých porodnic. Elektronická verze Průvodce je nejnavštěvovanější stránkou na našem webu a rodiče tam průběžně a spontánně doplňují své aktuální zkušenosti. Knižní verze vyšla v prosinci 2004.

Po celou dobu roku 2004 byly zpracovávány dva dokumenty: *Zpráva o stávajícím stavu porodnické péče v ČR a Vybrané problémy v oblasti rovného postavení žen a mužů pečujících o děti a návrhy na jejich řešení*. Oba budou vydány v následujícím roce a slibujeme si od nich zahájení veřejné diskuse, která by měla vést k žádoucím změnám. Na tyto teoretické zprávy budou navazovat praktické projekty sdružení Aperio v letech 2005–2008, které by postavení rodičů měly pomoci zlepšit.

K těmto větším akcím se po celou dobu roku připojovala naše práce každodenní a zdánlivě drobnější, ale zcela nezbytná. Kurzy pro rodiče i porodnické profesionály, vydávání čtvrtletníku *Aperio*, prezentace informací v dalších médiích, kompletní přestavba webových stránek, zodpovídání dotazů rodičů, příprava nových projektů, strategické porady, prohloubení spolupráce s ostatními organizacemi i jednotlivci, komunikace se státními orgány i samosprávou.

A tady bych chtěla poděkovat všem našim partnerům i oponentům, rodičům i odborníkům, kteří kontaktovali nás a my je. Vaše názory jsou pro nás velmi cenné. Znamenají, že neděláme práci zbytečnou, ostatním lhostejnou. Bez přímé zpětné vazby by se náš tým neobešel. Chceme vědět co potřebujete i s čím nesouhlasíte a jsme zvyklí komunikovat otevřeně. Věříme, že jedině tak se informovaná volba stane normálním principem pro každého, kdo se rozhoduje o kvalitě života svého i svých dětí.

Olga Gajicová, ředitelka sdružení *Aperio*

Praha, 8. 7. 2005

Občanské sdružení Aperio – Společnost pro zdravé rodičovství je dobrovolná nezisková nevládní organizace. Samostatnou činnost začala vyvíjet v březnu 2001, kdy se vzhledem k narůstajícím aktivitám osamostatnila od programu Zdravé rodičovství fungujícího od roku 1999 v rámci programu Muži a ženy z aspektu gender pod Nadací OSF Praha.

V počáteční fázi bylo cílem sdružení propagovat přirozený porod a s ním související zdravotnické reformy v porodnictví České republiky a informovat rodiče o možnosti svobodné volby okolností porodu.

V říjnu 2002 sdružení přeformulovalo své poslání a své působení rozšířilo o další oblast – rovné příležitosti osob pečujících o rodinu a děti a postavení těchto osob ve společnosti.

Posláním sdružení Aperio je zlepšovat postavení rodiny ve společnosti. Ve své činnosti se Aperio zaměřuje na dvě hlavní tematické oblasti:

Práva žen související s jejich reprodukční funkcí, a to zejména právo rozhodovat o způsobu vedení porodu a poskytovateli zdravotnických služeb v průběhu porodu. V této oblasti je naším cílem:

- Podporovat aktivní a informovanou účast žen v systému zdravotní péče v průběhu těhotenství, při porodu a v raném věku dítěte.
- Posilovat vědomí spoluzodpovědnosti za vlastní život a život dětí.
- Zvyšovat úroveň právního vědomí žen v oblasti reprodukčního zdraví, zdůrazňovat a hájit práva příjemců zdravotní péče.
- Podněcovat a podílet se na rozšiřování nabídky kvalitních zdravotních a sociálních služeb v průběhu těhotenství, při porodu a rané péči o dítě včetně jejich legislativního zaštitění.
- Prosazovat legislativní změny vedoucí k posílení lidských práv a svobod v dané oblasti.

Postavení rodičů ve společnosti, zejména rovné zacházení se ženami a muži v rodině a na pracovním trhu a větší flexibilita modelů sladování péče o děti a výkonu zaměstnání. V této oblasti je naším cílem:

- Identifikovat, popisovat a zviditelnovat existující problémy v oblasti rodičovství a skutečné potřeby rodičů.
- Podporovat vytváření pracovních příležitostí pro osoby pečující o děti a rozšíření spektra služeb spojených s péčí o rodinu.
- Napomáhat k rovnocennému zapojení obou rodičů do péče o děti a rodinu a ke zlepšení podmínek pro udržení kontaktu rodičů s jejich pracovní dráhou.
- Prosazovat legislativní změny vedoucí k posílení práv osob pečujících o děti.
- Na celospolečenské úrovni zlepšit ocenění prací souvisejících s péčí o děti a výchovou a zvýšit všeobecné povědomí o problémech existujících v dané oblasti.

K naplnění těchto cílů Aperio

- iniciuje nebo provádí odborné analýzy a výzkumy
- pořádá vzdělávací kurzy, diskusní setkání, konference pro odbornou i širokou veřejnost
- vydává vlastní časopis a odbornou literaturu, podporuje překlady odborných publikací, zveřejňuje informace v médiích
- poskytuje konzultační a poradenské služby
- komunikuje se státní správou na celostátní i regionální úrovni, připomínkuje nové legislativní návrhy
- navazuje kontakty s iniciativami a institucemi s obdobnými cíli v ČR i v zahraničí.

Rada sdružení

Rada sdružení byla v roce 2004 výkonným a řídicím orgánem. Na její činnosti se podíleli:

od 15. 4. 2003:

Anna Soumarová – *předsedkyně*

Štěpán Suchochleb – *tajemník*

Věra Bechyňová

Lukáš Dostal

Táňa Fischerová

Adam Navrátil

Markéta Tichá

Členové, zaměstnanci a spolupracovníci

V roce 2004 se na činnosti sdružení Aperio podíleli:

Olga Gajicová – *výkonná ředitelka*

Táňa Chudáčková – *koordinátorka oblasti Rodina a společnost*

Ilona Mrzilková Susová –

koordinátorka oblasti Porodnictví

Eva Labusová –

šéfredaktorka časopisu Aperio

Petra Sedláčková –

vedoucí kanceláře

Renata Konopíková –

manažerka inzerce

Lucie Suchochlebová Ryntová –

redaktorka časopisu Aperio

Václav Mazánek –

produkční časopisu Aperio

Daniela Šroubková – *lobbing*

Martina Štěpánková – *právnička*

Markéta Whelanová – *právnička*

Alexandra Ruberová – *PR*

Halka Jaklová – *právnička*

Hana Hašková – *socioložka*

Hana Maříková – *socioložka*

Tomáš Maňas – *právník*

Michal Stránský – *grafik*

Romana Lafatová – *účetní*

dobrovolníci: Irena Hrčková,

Pavla Chrápavá, Broňa Kubásková,

Zdeňka Lívancová, Dana Tesková,

Petra Veverková

Sdružení Aperio je členem následujících asociací...

- AIMS – The Association for Improvement in the maternity services (Společnost pro zlepšení služeb v oblasti mateřství), Velká Británie www.aims.org.uk
- Asociace pro rovné příležitosti mužů a žen
- ENCA – European Network of Childbirth Associations (Evropská síť sdružení pro porod)
- ANNO – Asociace nestátních neziskových organizací www.asociacenko.cz

...a spolupracuje se spřízněnými organizacemi

- ANIMA ČR
- AOP – Asociace občanských poraden www.obcanske-poradny.cz
- Birthing the Future, USA www.BirthingTheFuture.com
- CIMS – The Coalition for Improving Maternity Services, USA www.motherfriendly.org
- ČAD – Česká asociace dul www.rodina.cz/duly
- ČAPA – Česká asociace porodních asistentek www.capacz.cz
- ČSŽ – Český svaz žen www.csz.cz
- Europrofis
- Gender Studies, o.p.s. www.feminismus.cz
- GfG – Německá společnost pro přípravu k porodu www.gfg-bv.de
- HAM – Hnutí za aktivní mateřství www.iham.cz
- Informační centrum sociální pomoci Kontakt www.mcssp.cz
- Laktační liga www.kojeni.cz
- Nadace Rodzic po łudzsku, Polsko www.rodzicpoludzku.pl
- Národní centrum pro rodinu www.rodiny.cz
- Nora www.gendernora.cz
- Otevřená společnost o.p.s.
- Poradna pro občanství
- Porodnice Vrchlabí www.nemocnice.vrchlabi.cz
- Porodní dům U čápa www.rodina.cz/cap
- Práce a vztahy, občanské sdružení
- proFem www.profem.cz
- Síť mateřských center ČR www.materskacentra.cz
- Sociologický ústav AV www.soc.cas.cz, www.genderonline.cz
- Variace

Porodnictví

V roce 2004 byly do konečné podoby zpracovány údaje o nabídce služeb v porodnicích ČR, získané v dotazníkovém průzkumu koncem roku 2003. „Medailony“ zveřejnilo Aperio nejprve v květnu na svých webových stránkách, koncem roku pak v publikaci *Průvodce porodnicemi ČR 2004*. Elektronická podoba medailonů dala porodnicím možnost informace o sobě ještě několik týdnů aktualizovat, do uzávěrky tištěné verze. Zároveň nabídla rodičům dlouhodobě příležitost zveřejnit svou porodní zkušenost s konkrétním zařízením či reagovat na sdělené zkušenosti jiných. Konfrontuje tak porodnice s jejich vlastní výpovědí a poskytuje nastávajícím rodičům další informace důležité pro výběr místa porodu.

Průvodce porodnicemi ČR 2004 vyšel v prosinci již podruhé. Kromě „medailonů“ porodnic obsahuje teoretické informace zaměřené především na normální porod (prenatální péče a poradenství, předporodní příprava, výběr porodnice aj.). Nově byl do knihy zařazen dosud nikde nepublikovaný základní přehled tzv. porodnické legislativy, tedy práva a povinnosti týkající se příjemců a poskytovatelů porodnické péče. Tisková konference a křest knihy se uskutečnily za účasti zhruba 50 novinářů a hostů 8. prosince 2004.

V prosinci roku 2004 byla dokončena také první fáze projektu *Možnost volby*. Její zjištění jsou shrnuta v dokumentu *Zpráva o stávajícím stavu porodnické péče v ČR*. Jednotlivé kapitoly popisují současný způsob fungování systému, s důrazem na péči při normálním těhotenství, porodu a šestinedělí (kdo, kde, jak, pro koho a na základě čeho). Zpráva je k dispozici v elektronické podobě na CD, v příštím roce vyjde také tiskem.

Podkladem Zprávy se staly odborné studie *České porodnictví v datech* a *Přehled legislativních opatření vztahujících se k porodnické péči v ČR*. První z nich kompiluje výsledky všech předchozích šetření, které organizovalo či iniciovalo Aperio. Druhá je přehledným zpracováním právních předpisů, jež tvoří formální rámec pro fungování systému porodnické péče. Pro příští rok Aperio připravuje zveřejnění této „legislativní mapy“ na svých webových stránkách a její průběžnou aktualizaci.

Aperio se podílelo rovněž na zpracování **Stínové zprávy v oblasti rovného zacházení a rovných příležitostí žen a mužů**. Dokument vznikl jako alternativa ke každoročně připravované vládní *Souhrnné zprávě o plnění Priorit a postupů při prosazování rovných příležitostí žen a mužů*. Na její přípravě spolupracovalo několik nevládních organizací. Aperio připravilo kapitolu věnovanou genderové rovnosti v oblasti zdravotnictví, resp. porodnictví. Zprávu vydala o.p.s. Gender Studies, za podpory Nadace OSF Praha.

Koncem roku 2004 zahájilo svou činnost zatím neformální sdružení **Fontanela – Koalice za zlepšení služeb v mateřství a rodičovství**, jehož vznik Aperio spoluiniciovalo (dále Česká asociace dul, Česká asociace porodních asistentek, Laktační liga, A-centrum). Základ byl položen již o rok dříve, kdy většina z členských organizací společně postupovala v rámci *Volné platformy pro přirozený porod* v několika aktivitách za prosazení sociálního modelu porodnické péče. Závěrečná demonstrace v lednu 2004 byla vyvrcholením lobbingové kampaně za práva porodních asistentek pracovat samostatně (tedy bez indikace lékařem). Prováděcí vyhláška k zákonu o nelékařích přijatá v červnu 2005 samostatný výkon povolání porodních asistentek umožnila. Prvním z chystaných projektů Fontanely je vytvoření akreditovaného vzdělávacího programu pro přípravu lektorů, konzultantů a poradců v oblasti mateřství a rodičovství.

Rodina a společnost

Projekt Možnosti a omezení spojená s plněním rodičovského poslání

V roce 2004 sdružení Aperio pokračovalo v realizaci projektu **Možnosti a omezení spojená s plněním rodičovského poslání**. Cílem tohoto projektu bylo prošetřit platnou legislativu související s péčí o rodinu a děti, vyhledat oblasti, které způsobují rodičům těžkosti, a navrhnout a prosadit potřebné změny. Tematicky byl projekt zaměřen převážně na rovné postavení žen a mužů v rodině a na pracovním trhu a na sladování rodinného a profesního života.

V roce 2003 bylo provedeno šetření mezi odborníky a poradenskými organizacemi a na základě jeho výstupů byly identifikovány nejzávažnější a nejčastěji se vyskytující problémy.

V roce 2004 byla zpracována legislativní analýza těchto problémových oblastí a návrhy jejich řešení. V době realizace projektu byl připravován návrh zákona o nemocenském pojištění, který obsahuje řadu ustanovení týkajících se popsanych problémových oblastí. V rámci projektu byla příprava tohoto zákona sledována. Na základě zpracovaných návrhů řešení uplatnilo sdružení Aperio k návrhu paragrafovaného znění tohoto zákona připomínky, které zaslalo ministru práce a sociálních věcí a zmocněnci vlády ČR pro lidská práva. Ministerstvo práce a sociálních věcí zasláné připomínky neakceptovalo. Legislativní proces bude i nadále sledován, a bude-li návrh zákona vládou schválen a ve stávající podobě předložen Poslanecké sněmovně, budou s požadavky na předložení pozměňovacích návrhů k návrhu zákona osloveni členové Parlamentu ČR.

V roce 2004 byly rozpracovány výstupy projektu – zpráva *Vybrané problémy v oblasti rovného postavení žen a mužů pečujících o děti a návrhy na jejich řešení*, která bude využita zejména v dalším projednávání zákona o nemocenském pojištění a dalších zákonů jako lobbistický nástroj, a dále tematické informační materiály pro legislativce a informační materiály pro rodiče zaměřené na využívání stávajících možností. Tyto výstupy budou dokončeny a distribuovány v roce 2005.

Příprava projektů Equal II

Sdružení Aperio připravilo v roce 2004 ve spolupráci s dalšími organizacemi zabývajícími se spřízněnou problematikou 3 projektové záměry v rámci programu Equal II. Uvedené projekty jsou zaměřené na zavádění genderových auditů a nových typů služeb institucionálního hlídání dětí. Projektové záměry byly vybrány k dalšímu rozpracování a po schválení budou realizovány v období 2005–2008.

Spolupráce na prosazování antidiskriminačního zákona

Sdružení Aperio se aktivně zajímalo o přípravu vládního návrhu antidiskriminačního zákona. Se zájmově spřízněnými organizacemi jsme šířili petici za přijetí tohoto zákona, který při roztržitosti antidiskriminační legislativy vnímáme jako velmi potřebný.

Různé aspekty principu rovného postavení žen a mužů v rodině a na trhu práce prezentovalo sdružení Aperio v denním tisku (zejména Mf Dnes) a v rozhlasových vysíláních (ČRo 2).

Časopis *Aperio*

I v roce 2004 pokračovalo *Aperio* ve vydávání svého stejnojmenného časopisu, který si klade za cíl poskytování kvalitních informací ze všech cílových oblastí sdružení v podobě článků, rozhovorů, výzkumných zpráv a analýz, čtenářských postřehů i zcela praktických informací.

Časopis chce iniciovat a podpořit diskusi ke všem cílovým tématům a poskytovat čtenářům z řad odborné i široké veřejnosti dostatečný prostor pro prezentaci a výměnu názorů. Primárně se však zaměřuje na stávající a budoucí rodiče.

Zpracovávaná témata

- **Problematika současné rodiny** (postavení rodičů ve společnosti, rovné postavení žen a mužů v rodině, sladování rodičovství a zaměstnání, změny ve fungování široké rodiny aj.).
- **Problematika těhotenství, porodu a poporodní péče** (předporodní příprava, přirozený porod, výhody i rizika lékařsky vedených porodů, moderní technologie v porodnictví, porodní domy a domácí porody aj.).
- **Problematika osobní zodpovědnosti rodičů za zdraví své a svých dětí** (práva pacientů na informace, otázky osobní volby léčebných metod, problematika očkování, právní a ekonomické otázky léčení atd.)

Navzdory plánované čtvrtletní periodicitě se v roce 2004 podařilo vydat tři čísla, avšak časopis dosáhl významných změn z hlediska obsahu i formy.

Na sklonku roku začala fungovat redakční rada ve složení Eva Labusová, Simona Hoskovcová, Vlasta Jirásková, Lucie Suchochlebová Ryntová a Olga Gajicová.

Časopis změnil v roce 2004 způsob vyřizování předplatného a distribuce. Předplatné zajišťuje firma A.L.L. Production a distribuci od čísla II/2004 PNS.

Z obsahu čísel ročníku 2004

APERIO I/2004 Muži – otci: jak žijí a o čem přemýšlejí

Časopis se snažil nastínit problémy současných mužů otců od doby těhotenství a porodu, přes fungování rodiny za všedního dne až k některým vybraným fenoménům (složování rodiny a kariéry, dělení času mezi rodinu a profesi apod.).

APERIO II/2004 Antikoncepce – mít či nemít děti

Časopis přinesl základní informaci o současných možnostech antikoncepce a v podrobnějších příspěvcích dokládá, že antikoncepce není jen otázkou věcných informací, na jejichž základě si stačí vybrat konkrétní prostředek. Antikoncepce zůstává velmi širokým a problematickým tématem, které v sobě zahrnuje aspekty zdravotní, psychologické i sociokulturní.

APERIO III/2004 Otazníky nad stravou

Časopis přinesl nové podněty k problematice zdravého stravování. Vznikl ve spolupráci se společnostmi Albio a Pro-bio liga, propagujícími biopotraviny a ekologický životní styl. Jednotlivé články jsou věnovány jak stravování dospělých, tak i dětí, včetně např. přípravy pokrmů v mateřských školách. Nechybějí ani tipy ze zahraničí, konkrétně inspirace Japonskem.

V obsahu časopisu se v průběhu roku též vyprofilovaly tematické rubriky, k nimž patří *Zdravá strava*, *Lékařská poradna*, *Inspirace odjinud*, *Zadáno pro porodní asistentky* či *S ročním obdobím*. Značný prostor byl věnován zkušenostem a ohlasům čtenářů.

Informační centrum a knihovna

V roce 2004 poskytovalo sdružení Aperio osobní, písemné, telefonické a elektronické konzultace z oblasti porodnictví a vztahu rodiny a společnosti. Dotazy se nejčastěji týkaly volby způsobu a místa porodu, nabídky služeb v porodnických zařízeních, doprovodu u porodu, nově také diskriminace rodičů na trhu práce, pracovních-právních vztahů, sociálních dávek spojených s rodičovstvím.

Společně s Pro-Bio ligou a Nadací na ochranu zvířat provozovalo Aperio informačně-poradenské centrum, které bylo součástí biorestaurace Albio. Zde Aperio poskytovalo informace z oblasti rodičovství a dalších souvisejících témat, partnerské organizace nabízely materiály týkající se zdravého životního stylu, ekologického zemědělství a ochrany zvířat. Činnost tohoto informačního centra byla ukončena v prosinci 2004. Nadále však Aperio poskytuje informace v rámci konzultačních hodin v kanceláři sdružení.

V knihovně Aperia je k dispozici k prezenčnímu studiu přibližně 550 knih, videokazet a periodik zaměřených na porodnictví, péči o děti, výchovu, psychologii, legislativu, feminismus a rovné příležitosti žen a mužů ve společnosti. Katalog knih je veřejně dostupný na webových stránkách sdružení. Novou službou v rámci IC je videopůjčovna.

V průběhu roku 2004 využilo služeb naší knihovny zhruba 200 návštěvníků.

Webové stránky

Aktuální informace z cílových oblastí publikuje Aperio na webové adrese ***www.aperio.cz***.

V roce 2004 sdružení Aperio provedlo kompletní přestavbu webových stránek, které byly v nové podobě do provozu uvedeny v prosinci. Struktura webu byla zpracována s ohledem na co nejvyšší dosažitelnost informací, jejich srozumitelnost a praktické členění.

V rámci této nové struktury byly na webu Aperio vytvořeny stránky pro oblast Rodina a společnost. Stránky jsou zaměřené zejména na otázky z praxe, ve kterých mívají rodiče často problémy nebo jsou znevýhodněni (zaměstnání a sociální zabezpečení). Jednotlivé stránky dalších oblastí činnosti sdružení byly aktualizovány a jejich struktura přizpůsobena stávající situaci.

V roce 2004 stoupla návštěvnost našich webových stránek z 1800 návštěv měsíčně na 8500!

Kurzy pro veřejnost

Aperio uspořádalo v roce 2004 následující kurzy pro těhotné ženy a jejich partnery a pro odborníky:

Interaktivní příprava k porodu

Cílem kurzu je připravit nastávající rodiče po psychické i fyzické stránce na příchod nového člena do rodiny. Kurz je koncipován v souladu se zásadami přirozeného těhotenství a porodu.

Lektorkou je zkušená porodní asistentka Ivana Königsmarková, jedna ze spoluzakladatelek Centra aktivního porodu v Praze na Bulovce, v současné době je předsedkyní České asociace porodních asistentek (ČAPA).

V roce 2004 se uskutečnilo 7 kurzů (celkem 12 skupin). Kurzy byly koncipovány na 6 lekcí po 2 hodinách. Celkem se jich zúčastnilo 120 těhotných žen, většinou se svými partnery.

Cvičení pro těhotné

Cvičení bylo určeno pro těhotné ženy od začátku těhotenství až do porodu. Náplní jednotlivých lekcí bylo protažení celého těla, posílení svalů a částí těla, které jsou v průběhu těhotenství zatěžovány nebo ochabují, nácvik břišního dýchání, závěrečná relaxace a uvolnění svalů celého těla. Některé lekce byly věnovány cvičení na balóněch.

Lektorkou je porodní asistentka s dlouhodobou praxí Petra Dušková.

Cvičení se konalo od června do prosince 2004 a celkem se jednotlivých lekcí zúčastnilo 58 žen.

Jóga pro těhotné

Cvičení a relaxační techniky speciálně zaměřené na podporu psychického rozvoje a fyzické kondice žen v těhotenství. Cvičení je přizpůsobeno nastávajícím maminkám podle jejich individuálních potřeb a stupně těhotenství. Kurzy jsou vedeny v českém, anglickém a německém jazyce.

Lektorkou je zkušená cvičitelka Katrin Köhler s několikaletou praxí v ČR i v zahraničí.

Cvičení jógy se konala pravidelně každý čtvrtek, celkem se jich zúčastnilo 256 osob.

Seminář Pomůcky a polohy pro normální porod

Seminář je zaměřen na nácvik praktického využití pomůcek pro normální porod, zvláště na jejich užívání ve druhé době porodní. Jedná se o následující pomůcky: porodní vak, stolička, lano, žebřiny, vana, žíněnka aj.

Seminář je určen porodním asistentkám, lékařům a lektorům předporodní přípravy. Maximální počet účastníků je 20 osob.

Absolventi získávají osvědčení České asociace porodních asistentek a možnost zařazení do databáze porodnic aktivně pracujících s pomůckami pro normální porod, která bude zveřejněna na webových stránkách sdružení Aperio.

V roce 2004 jsme tento seminář uspořádali v porodnicích: Hořovice, Česká Lípa, Hradec Králové a Kyjov.

Mediální činnost

Zvyšování všeobecné informovanosti a změna celospolečenského povědomí v cílových oblastech je jedním z klíčových cílů sdružení. V roce 2004 Aperio v českém tisku uveřejnilo (nebo se podílelo na vzniku) několik článků zaměřených převážně na aktuální otázky z oblasti porodnictví a rodiny (MF Dnes, Literární rodiny, Regena, Rodiče, Sedmá generace aj.) Zástupci a hosté sdružení vystoupili v rozhlasových pořadech (Český rozhlas 2, BBC, Svobodná Evropa, resp. ČRo 6) a účinkovali v televizních pořadech (ČT I, Prima).

Konkrétně se jednalo například o tyto články:

- *Zanikne v ČR profese samostatných porodních asistentek?* – debata E. Labusové s I. Kohoutovou z MZ ČR okomentovaná předsedou ČGPS JEP V. Dvořákem (Literární noviny č. 3/2004)
- *Těhotenství – čím prochází česká žena* – článek E. Labusové o standardní těhotenské péči (Rodiče)
- *Nad věcí* – rozhovor J. Klusákové s T. Chudáčkovou na téma Muži – otci (ČRo I)
- *Rozhovor s E. Labusovou* o budoucnosti PA v ČR (Regenerace)
- *Nad věcí* – rozhovor M. Veselovského s O. Gajícovou (ČRo I)
- *K věci* – rozhovor s D. Šroubkovou (TV Prima)
- *Spory o porod nemají řešení* – článek E. Labusové (MF Dnes)
- *Uvolnit nájmy se bojím, přiznal Paroubek* – rozhovor O. Gajícové s ministrem pro místní rozvoj o problematice tržního nájemného a jeho dopadu na rodiny (MF Dnes)
- *Sova* – Rozhovor I. Jonášové s I. Susovou a E. Labusovou na téma vzdělávání porodních asistentek a nastávajících matek (ČRo 6)

Od února 2004 se **pravidelně každou první středu v měsíci v 19.00** na ČRo 3 konal **seriál Cesty k živé rodině**, který připravují Iva Jonášová a Eva Labusová.

Od října do prosince 2004 vyšly v mnoha periodikách (např. LN, HN, MF Dnes, Právo, Respekt, Betyнка, Maminka, Rodiče a my, Dieta atd.) informace o aktualizovaném Průvodci porodnicemi ČR 2004.

Velká část českých médií přinesla informace o veřejném shromáždění na podporu porodních asistentek.

Výkaz zisku a ztráty k 31. 12. 2004

Spotřeba materiálu	31 000
Spotřeba energie	31 000
Opravy a udržování	1 000
Náklady na reprezentaci	9 000
Ostatní služby	1 093 000
Mzdové náklady	470 000
Zákonné sociální pojištění	129 000
Ostatní sociální pojištění	1 000
Poskytnuté příspěvky	1 000
Náklady celkem	1 737 000

Tržby za vlastní výrobky	799 000
Tržby z prodeje služeb	107 000
Tržby za prodané zboží	692 000
Úroky	1 000
Přijaté příspěvky (dary)	198 000
Přijaté členské příspěvky	1 000
Provozní dotace	625 000
Výnosy celkem	1 651 000

Výsledek hospodaření před zdaněním	-86 000
Výsledek hospodaření po zdanění	-86 000

Rozvaha k 31. 12. 2004

Aktiva

	Stav k prvnímu dni účetního období	Stav k poslednímu dni účetního období
Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	41 000	41 000
Drobný dlouhodobý hmotný majetek	162 000	155 000
Oprávky k drobnému dlouhodobému nehmotnému majetku	-41 000	-41 000
Oprávky k drobnému dlouhodobému hmotnému majetku	-162 000	-155 000
Odběratelé	16 000	61 000
Poskytnuté provozní zálohy		52 000
Pokladna	21 000	1 000
Účty v bankách	12 000	403 000
Aktiva celkem	157 000	517 000

Pasiva

	Stav k prvnímu dni účetního období	Stav k poslednímu dni účetního období
Vlastní jmění	26 000	26 000
Účet výsledku hospodaření		-86 000
Dodavatelé	8 000	25 000
Ostatní přímé daně	1 000	3 000
Jiné závazky		28 000
Výnosy příštích období	122 000	521 000
Pasiva celkem	157 000	517 000

Poděkování za bezplatné služby a dobrovolnickou práci v roce 2004

Nadace OSF Praha –
*za neutuchající morální
i finanční podporu*

Weleda

Linde – nakladatelství s.r.o.

Lukáš Dostál

Martin Dvořák

Otakar Flégr

Aleksandar Gajić

Martina Gogolová

Irena Hrčková

Pavla Chrápavá

Vláda Chudáček

Jiří Jiráček

Ivana Königsmarková

Míla Kramná

Olga Kropíková

Broňa Kubásková

David Labus

Zdeňka Lívancová

Steve von Pohl

Alexandra Ruberová

Petra Sovová

Dagmar Suchá

Daniela Šroubková

Dana Tesková

Lenka Valachová

Petra Veverková

Hana Zemanová

Marcela Žáková

For Aperio, the year 2004 was the year of networking and forming partnerships. After a period of capacity building and internal stabilisation in 2003, we were able to initiate new activities in the *Obstetrics and Family* areas. These activities led to our participation in preparing projects as part of the EQUAL initiative and to our applying for funding from EU structural funds. Aperio and its partners were successful in both these areas. Those of our projects that received support included the professional development of trainers for prenatal courses, gender audits at companies, and improvements to services for parents in the Vysočina region.

At the beginning of last year, we concluded our lobbying activities concerning the draft bill on non-medical staff (improvements in the standing of midwives in the Czech Republic) and organised a rally on this topic in the centre of Prague, which brought together several hundred active parents and attracted significant media interest in the issue. We were very satisfied with the outcome of our efforts when, four months later, the Ministry of Health issued a declaration enabling independent midwife activities.

In May we published an updated version of our *Guide to Maternity Hospitals* on our website and worked intensely on preparation of the print version. A very rewarding part of this work was the active and communicative attitude on the part of about one third of Czech maternity wards. The online version of the *Guide* is the most visited part of our website, and is continually complemented with parents' most recent experiences. The print version of the *Guide* was released in December 2004.

Throughout 2004 we worked on two major documents: *Report on the Current Situation in Obstetric Care in the Czech Republic and Selected Issues Concerning Equality Between Women and Men Caring for Children and Possible Solutions*. Both documents will be published in the following year and we believe that they will initiate a public debate which will hopefully result in positive changes. These theoretical reports will be followed up with practical projects developed by Aperio aimed at improving the position of parents, which will be implemented in the years 2005–2008.

Besides these larger projects we managed a number of other activities which, though everyday and seemingly less noticeable, are equally essential. These include courses for parents and obstetric professionals, publishing the *Aperio* quarterly, presenting information in the media, a thorough reconstruction of our website, responding to parents' inquiries, developing new projects, holding strategic meetings, enhancing our cooperation with other organisations and individuals, and communicating with state authorities and local governments.

Finally, I would like to thank our partners as well as opponents, parents as well as specialists, whom we approached or who contacted us. We greatly value your opinions. They indicate that our work is of value and has meaning for others. Direct feedback is absolutely vital for our team. We want to know what you need and what you disagree with and we are used to open communication. We believe that only in this way will informed choice become the norm for all those who are making decisions about their quality of life and that of their children.

Olga Gajicová, Director of Aperio
Prague, 8 July 2005

www.aperio.cz